ECLI:LV:AT:2019:0524.C69182218.9.S
Lieta Nr. C69182218, SKC-541/2019
Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
SPRIEDUMS
Rīgā 2019.gada 24.maijā

Senāts šādā sastāvā:
senatore Inta Lauka,
senators Valerijs Maksimovs,
senatore Mārīte Zāģere

izskatīja rakstveida procesā lietu sakarā ar SIA /Nosaukums A/ kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 27.septembra spriedumu civillietā /pers. B/ prasībā pret SIA /Nosaukums A/ par darba tiesisko attiecību atzīšanu, atjaunošanu darbā, vidējās izpeļņas piedziņu par darba piespiedu kavējuma laiku, piemaksas par virsstundu darbu un darbu svētku dienās piedziņu, samaksas par dīkstāvi un komandējuma dienas naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 16.martā /pers. B/, pamatojoties uz Darba likuma 39., 41., 59., 68.pantu, 74.panta otro, trešo daļu, 76., 124., 125.,126., 127., 136.pantu un Civillikuma 1838., 2178., 2187.pantu, cēla Kurzemes rajona tiesā prasību, kas grozīta 2018.gada 21.maijā, pret SIA /Nosaukums A/, lūdzot:

1) atzīt, ka no 2017.gada 11.novembra prasītājs bija darba tiesiskajās attiecībās ar atbildētāju līdz 2018.gada 16.februārim un bija pieņemts darbā par metinātāju uz nenoteiktu laiku;

2) atjaunot prasītāju darbā SIA /Nosaukums A/ par metinātāju;

3) piedzīt no atbildētājas prasītāja labā vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku;

4) piedzīt no atbildētājas prasītāja labā 5912,25 EUR, ko veido piemaksa par virsstundu darbu 2100 EUR, piemaksa par darbu svētku dienās 300 EUR, atlīdzība par dīkstāvi 702,74 EUR, komandējuma dienas nauda 3400 EUR.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] 2017.gada 7.novembrī /pers. B/ mutiski vienojās ar atbildētāju, ka viņš no 11.novembra tiek pieņemts darbā SIA /Nosaukums A/ par metinātāju uz nenoteiktu laiku ar darba algu 6 EUR stundā, darba pienākumi prasītājam jāpilda Laspalmasā de Grankanārijā (pilsēta Spānijai piederošajās Kanāriju salās), veicot metināšanas darbus uz kuģa. Rakstveida darba līgums starp pusēm nav noslēgts.

[1.2] Darba pienākumus prasītājs pildīja līdz 2018.gada 4.februārim, kad atgriezās Latvijā, jo atbildētāja prasītājam bija iegādājusies aviobiļeti. Atgriežoties Latvijā, /pers. B/ interesējies, kādēļ viņam netiek izmaksāta darba alga pilnā apmērā, netiek apmaksātas virsstundas, darbs svētku dienās, brīvdienās un komandējuma dienas nauda, uz ko saņēmis atbildi, ka visu izmaksājamo summu darbinieks ir saņēmis.

[1.3] Prasītājs nav saņēmis darba uzteikumu, un pats nav lūdzis izbeigt darba tiesiskās attiecības. Atbildētāja pārkāpusi darba līguma uzteikšanas kārtību, kas ir pamats atjaunot prasītāju iepriekšējā darbā.

[1.4] /pers. B/ 2018.gada 5.februārī bija ieradies SIA /Nosaukums A/, taču nav nodarbināts, savukārt kompetentām valsts iestādēm atbildētāja paskaidrojusi, ka prasītājs pie atbildētājas bijis nodarbināts līdz 2018.gada 16.februārim. Prasītāja ieskatā, viņam minētajā laika posmā radīta dīkstāve, par kuru izmaksājama atlīdzība 702,24 EUR.

Ievērojot, ka prasītājam rakstveidā netika noteikts darba laiks, atbilstoši uz kuģa izvietotajai informācijai viņš saskaņā ar grafiku strādāja 10 stundas dienā, ik dienu nostrādājot 2 stundas virs normālā darba laika, par ko samaksa nav veikta. No 2017.gada 11.novembra līdz 2018.gada 3.februārim nostrādātas 350 virsstundas, par ko pienākas piemaksa 2100 EUR.

Tāpat no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenama samaksa par darbu svētku dienās 300 EUR.

[1.5] Atbilstoši Darba likuma 76.panta pirmās daļas 1.punktam, Civillikuma 1838.pantam, kā arī 2010.gada 12.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" (turpmāk arī – Ministru kabineta noteikumi Nr. 969), atbildētājai bija pienākums izmaksāt prasītājam komandējuma dienas naudu 3400 EUR par laiku no 2017.gada 10.novembra līdz 2018.gada 3.februārim.

[2] Ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 11.jūnija spriedumu prasība apmierināta daļēji, atzīstot, ka no 2017.gada 11.novembra prasītājs atradās darba tiesiskajās attiecībās ar atbildētāju līdz 2018.gada 4.februārim, strādāja par metinātāju, darba tiesiskās attiecības izbeigtas saskaņā ar Darba likuma 114.pantu, pusēm vienojoties.

Pārējā daļā prasība noraidīta.

No SIA /Nosaukums A/ prasītāja labā piedzīti ar rakstveida pierādījumu iegūšanu saistītie izdevumi 33 EUR un izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 100 EUR.

[3] Izskatot lietu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2018.gada 27.septembra spriedumu prasību apmierinājusi daļēji. Tiesa nosprieda:

1) atzīt, ka starp /pers. B/ kā darbinieku, no vienas puses, un SIA /Nosaukums A/ kā darba devēju, no otras puses, uz mutiskas vienošanās pamata pastāvēja darba tiesiskās attiecības no 2017.gada 11.novembra līdz 2018.gada 16.februārim, kuru ietvaros, saņemot darba samaksu 6 EUR (bruto) stundā, no 2017.gada 11.novembra līdz 2018.gada 4.februārim pildīja dažādus ar kuģa remontu saistītus darbus uz kuģa /nosaukums/, /numurs/,

kas atradās ostā Laspalmasā de Grankanārijā;

2) piedzīt no atbildētājas /pers. B/ labā piemaksu par virsstundu darbu 675 EUR, dienas naudu 3400 EUR sakarā ar nosūtīšanu darbam Spānijā no 2017.gada 11.novembra līdz 2018.gada 3.februārim;

3) piedzīt no atbildētājas prasītāja labā izdevumus advokāta palīdzības samaksai 968 EUR un izdevumus par rakstveida pierādījumu iegūšanu 33 EUR;

4) pārējā daļā prasību noraidīt;

5) piedzīt no atbildētājas valsts ienākumos valsts nodevu 397,64 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,35 EUR.

Spriedumā norādīti šādi motīvi.

[3.1] Lietā nepastāv strīds par darba tiesisko attiecību starp pusēm pastāvēšanas faktu, kā arī par to, ka darba samaksa noteikta 6 EUR (bruto) stundā, bet darba tiesiskās attiecības izbeigtas 2018.gada 16.februārī. Tā kā atbildētāja 2017.gada 11.novembrī apmaksājusi aviobiļeti prasītājam, lai viņš varētu nokļūt darba vietā, atzīstams, ka šis datums uzskatāms par dienu, kad uzsāktas darba tiesiskās attiecības.

[3.2] Par dīkstāvi, kas radusies /pers. B/ vainas dēļ, atlīdzība nepienākas.

Prasība daļā par piemaksas piedziņu par nostrādātajām virsstundām un darbu svētku dienās apmierināma daļēji, jo prasītājs savos aprēķinos nav ņēmis vērā, ka piemaksas jau daļēji aprēķinātas un viņam izmaksātas. Prasītājs nostrādāja kopā 142 virsstundas, no kurām apmaksātas 29,5. Atbilstoši Darba likuma 68.panta pirmajai daļai un ievērojot noteikto stundas likmi 6 EUR, par neapmaksātajām 112,5 virsstundām no atbildētājas prasītāja labā piedzenami 675 EUR.

Nav pamata papildu piemaksas piedziņai par darbu svētku dienās laika posmā no 2017.gada 11.novembra līdz 2018.gada 3.februārim, jo atbildētāja ir ievērojusi Darba likuma 68.panta pirmās daļas prasības attiecībā uz piemaksu izmaksu par darbu svētku dienās.

[3.3] Darbinieka nosūtīšanu reglamentē Darba likuma 14.pants, kurā transponēti Eiropas Parlamenta un Padomes 1996.gada 16.decembra direktīvas Nr. 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā noteikumi (turpmāk arī – direktīva).

Atbilstoši judikatūrai darbinieka nosūtīšana pēc savas būtības atbilst komandējumam, kas ietver starptautisko elementu. Citiem vārdiem, darbinieka nosūtīšana ir komandējuma paveids, un tas nozīmē, ka darba devējam, kurš nosūta darbinieku pakalpojumu sniegšanai uz ārvalstīm, ir pienākums ievērot Ministru kabineta noteikumos Nr. 969 ietvertās prasības par izdevumu atlīdzināšanu, kas saistīti ar komandējumu.

[3.4] Atbildētāja nosūtījusi prasītāju sniegt pakalpojumus trešās personas labā, pamatojoties uz atbildētājas kā darbuzņēmēja noslēgto uzņēmuma līgumu ar uzņēmumu /Nosaukums B/ par pakalpojumu sniegšanu, kurā, cita starpā, atrunāts darbaspēka nodrošināšanas pakalpojums – speciālistu izmitināšanu, ēdināšanu un nogādāšanu objektā nodrošina vai apmaksā klients, visus ceļa izdevumus, kas saistās ar speciālistu transportēšanu, apmaksā klients, t.i., uzņēmums /Nosaukums B/.

Ne Darba likuma 14.pants, ne 76.panta pirmās daļas 1.punkts skaidri nenoteic, kā būtu aprēķināma minimālās algas samaksa un komandējuma izdevumu atlīdzināšana nosūtītajam darbiniekam, līdz ar to nepieciešams izvērtēt iepriekš minētās direktīvas normas.

[3.4.1] No Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 8.1.punkta izriet, ka dienas nauda paredzēta darbinieka faktisko izdevumu atlīdzināšanai un tā pēc būtības ietilpst direktīvas 3.panta 7.punktā lietotajā jēdzienā „faktiskie izdevumi saistībā ar norīkojumu darbā". Tas nozīmē, ka dienas nauda nevar ietilpt darba atlīdzībā un ir maksājama atsevišķi.

[3.4.2] Latvijā par darbinieka izdevumu kompensēšanas mehānismu darba tiesisko attiecību ietvaros parasti kalpo tā dēvētā dienas nauda, kas paredzēta darbinieka papildus izdevumu kompensēšanai komandējuma laikā (piemēram, ēdināšanas, pakalpojumu izdevumi u.tml.), par kuras izlietojumu netiek prasīta atskaitīšanās.

[3.4.3] Prasītājam tika nodrošināta izmitināšana uz kuģa – gulēšana kuģa kajītē, kur viņam bija pieejami elementāri pakalpojumi: apgaismojums, ūdens u.tml., viņš bija nodrošināts ar brokastīm, pusdienām, vakariņām.

[3.4.4] Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punkts paredz, ka gadījumos, kad darbiniekam ir nodrošināta bezmaksas uzturēšanās, ar institūcijas vadītāja atļauju par katru komandējuma dienu viņam izmaksā līdz 30 % no dienas naudas (kompensācijas par papildu izdevumiem) normas, taču izskatāmajā lietā ar pārrobežu elementu tiesai jāvērtē arī citi kritēriji.

[3.4.5] Saņēmējvalsts minimālās algas likmei cita starpā ir jānodrošina nosūtītajam darbiniekam minimālais dzīves standarts saņēmējvalstī. No direktīvas izriet, ka darba algā netiek ieskaitīta tā komandējuma naudas daļa, ar kuru tiek kompensēti faktiskie izdevumi. Arī šis direktīvas noteikums ir jāņem vērā, iztulkojot darba tiesību normu noteikumus par komandējuma naudas maksāšanu.

Attiecīgi tiesai jānoskaidro, vai darba līgumā noteiktā darba samaksas likme atbilst likumā noteiktajam par darba samaksas apmēra atbilstību Spānijas minimālajai darba algai un vai tā sedz papildu izdevumus, kuri prasītājam radušies nosūtīšanas rezultātā.

Minimālā darba alga Spānijā 2017.gadā bija 707,70 EUR mēnesī, bet 2018.gadā 858,55 EUR mēnesī. Prasītājam par trīs darba mēnešiem izmaksāta darba samaksa 3320 EUR, kas vidēji mēnesī ir vairāk nekā Spānijā noteiktā minimālā darba alga, taču prasītājs tika nodarbināts virsstundu darbā, veicamā darba raksturs bija gan fiziski smags darbs, gan darbs ar specifikām iekārtām, kas prasa speciālas zināšanas un prasmes, līdz ar to viņa darba samaksa nevar tikt pielīdzināta Spānijā noteiktajai minimālajai darba samaksai.

Turklāt dienas naudas mērķis ir nodrošināt attiecīgo darba ņēmēju sociālo aizsardzību, kompensējot neērtības, kas radušās norīkojuma darbā dēļ un kas izraisa nodarbinātās personas attālināšanos no ierastās vides.

[3.4.6] Pamatojoties uz visu minēto kopsakarā, atzīstams, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 8.1.punktu no atbildētāja prasītāja labā piedzenama dienas nauda 3400 EUR (dienas nauda Spānijā noteikta 40 EUR dienā x 85 dienas).

[3.5] Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai no atbildētājas valsts ienākumos proporcionāli prasījumu apmierinātajai daļai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 397,64 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,35 EUR.

Neatkarīgi no tā, ka prasība apmierināta daļēji, no atbildētājas prasītāja labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 968 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 33 EUR sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu.

[4] Par Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 27.septembra spriedumu daļā, ar kuru no atbildētājas prasītāja labā piedzīta piemaksa par virsstundu darbu 675 EUR, dienas nauda 3400 EUR, ar lietas vešanu saistītie izdevumi un no atbildētājas valsts ienākumos piedzīti tiesas izdevumi, SIA /Nosaukums A/ iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā lūdz spriedumu šajā daļā atcelt un lietu nodot jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[5] Ar Senāta senatoru kolēģijas 2019.gada 17.janvāra rīcības sēdes lēmumu:

1) atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību par apelācijas instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru no atbildētājas prasītāja labā ir piedzīta piemaksa par virsstundu darbu 675 EUR;

2) ierosināta kasācijas tiesvedība par minēto spriedumu daļā, ar kuru no SIA /Nosaukums A/ /pers. B/ labā piedzīta dienas nauda 3400 EUR un tiesāšanās izdevumi, kā arī daļā, ar kuru no atbildētājas valsts ienākumos piedzīti tiesas izdevumi.

Tādējādi apelācijas instances spriedums daļā, ar kuru no atbildētājas piedzīta samaksa par virsstundu darbu, stājies spēkā 2019.gada 17.janvārī.

[6] Attiecībā uz apelācijas instances tiesas spriedumu daļā, par kuru ierosinātā kasācijas tiesvedība, SIA /Nosaukums A/ kasācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[6.1] Starp pusēm nepastāv strīds, ka atbildētāja ir segusi visus izdevumus, kas bija saistīti ar prasītāja uzturēšanos darba laikā uz kuģa /nosaukums/, t.i., par naktsmītni, ēdināšanu, transportu un apdrošināšanu.

Tiesa nav vērtējusi Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumu Nr. 969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" 13.punktu, atbilstoši kuram darbiniekam izmaksā līdz 30% no dienas naudas, ja darbiniekam ir nodrošināta bezmaksas uzturēšanās un ēdināšana trīs reizes dienā. Nepareizi piemērojot minēto noteikumu 8.1.punktu, nepamatoti piedzīta dienas nauda 3400 EUR apmērā.

[6.2] No atbildētājas piedzītie izdevumi par advokāta sniegto palīdzību 968 EUR ir nesamērīgi. Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta piektajai daļai tiesai, ievērojot samērīguma un taisnīguma principu, bija jāizvērtē, vai samaksa, kuru prasītājs veicis par advokāta pakalpojumiem, ir atbilstoša lietas sarežģītībai un apjomam.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījis sprieduma likumību attiecībā uz personu, kura to pārsūdzējusi, un attiecībā uz argumentiem, kas minēti kasācijas sūdzībā, kā to nosaka Civilprocesa likuma 473.panta pirmā daļa, Senāts atzīst, ka Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 27.septembra spriedums atstājams negrozīts daļā, ar kuru no atbildētājas /pers. B/ labā piedzīti izdevumi par rakstveida pierādījumu iegūšanu 33 EUR. Pārējā daļā, par ko ierosināta kasācijas tiesvedība, spriedums atceļams.

[7.1] No pārbaudāmā sprieduma redzams, ka, piedzenot no atbildētājas prasītāja labā izdevumus par rakstveida pierādījumu iegūšanu 33 EUR, tiesa pareizi atsaukusies uz Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktu, kas noteic, ka izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu atlīdzināmi to faktiskajā apmērā.

Senāts konstatē, ka pretēji Civilprocesa likuma 453.panta 5.punktā skaidri definētajiem noteikumiem kasācijas sūdzības iesniedzēja nav norādījusi, kādu procesuālo tiesību normu tiesa ir pārkāpusi, piedzenot minēto summu, kā tas ietekmējis lietas izspriešanu vai kā izpaudies tiesas kompetences robežu pārkāpums. Norādītajos apstākļos sprieduma atcelšanai šajā daļā nav pamata un tas atstājams negrozīts.

[7.2] Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa prasītāja kā SIA /Nosaukums A/ darbinieka atrašanos darbā Spānijai piederošajā Laspalmasā de Grankanārijā pareizi kvalificējusi kā darbinieka nosūtīšanu Darba likuma 14.panta izpratnē, un to nav apstrīdējusi arī kasācijas sūdzības iesniedzēja.

Tiesas secinājums par to, ka nosūtīšana ietilpst komandējuma jēdzienā un uz to attiecināms 2010.gada 12.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" paredzētais regulējums, ir pamatots un tas atbilst judikatūrā nostiprinātajām atziņām (sk. *Augstākās tiesas 2014.gada 30.septembra sprieduma lietā Nr. SKC-2425/2014 (C28469512) 12.punktu, 2015.gada 27.februāra sprieduma lietā Nr. SKC-952/2015 (C37108212) 13.punktu*).

Kasācijas sūdzībā arī šis tiesas secinājums nav apstrīdēts.

[7.3] Viens no ar komandējumu saistītajiem izdevumiem, ko atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 969 atlīdzina darbiniekam, ir dienas nauda, kuru apelācijas instances tiesa piedzinusi pilnā apjomā saskaņā ar minēto noteikumu 1.pielikumā „Izdevumu normas komandējumiem (darba braucieniem) uz ārvalstīm" noteikto likmi uz Spāniju komandētajām personām (40 EUR par diennakti).

[7.4] Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 8.1.punktu darbiniekam par komandējuma laiku atlīdzina dienas naudu, lai kompensētu papildu izdevumus, kas rodas komandējuma laikā (piemēram, par ēdināšanu, dažādiem pakalpojumiem).

Tomēr atbilstoši minēto noteikumu 13.punktam, ja darbiniekam ir nodrošināta bezmaksas uzturēšanās – tiek nodrošināta viesnīca (naktsmītne) un ēdināšana trīs reizes dienā (tai skaitā no citas institūcijas finanšu palīdzības līdzekļiem), ar institūcijas vadītāja atļauju par katru komandējuma dienu viņam izmaksā līdz 30% no dienas naudas (kompensācijas par papildu izdevumiem) normas.

[7.5] No lietas materiāliem redzams, ka, iesniedzot apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru noraidīta prasība par dienas naudas piedziņu, un atsaucoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 969, ko pirmās instances tiesa nepiemēroja, prasītājs norādīja uz šo noteikumu 17.punktu, kas noteic, ka komandējuma, šajā gadījumā nosūtīšanas, izdevumus darbiniekam atlīdzina institūcija, kura viņu nosūtījusi komandējumā, t.i., atbildētāja lietā, no kuras piedzenama dienas nauda, ievērojot noteikumu 13.punktu. Tomēr šajā gadījumā, prasītāja ieskatā, dienas nauda piedzenama, piemērojot maksimālo likmi par diennakti – 40 EUR (saskaņā ar pielikumu Nr. 1), kas kopumā veido 3400 EUR, jo dienas naudas samazināšanai saskaņā ar noteikumu 13.punktu nav pamata tā iemesla dēļ, ka darbiniekam tikusi nodrošināta tikai bezmaksas ēdināšana, taču naktsmītne nodrošināta uz kuģa, ko nevar uzskatīt par bezmaksas naktsmītni.

Savukārt atbildētāja šādam Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punkta traktējumam nav piekritusi, uzskatot, ka darbinieks tika nodrošināts gan ar bezmaksas ēdināšanu, gan ar bezmaksas naktsmītni, tādēļ dienas nauda šo noteikumu 1.pielikumā norādītajā maksimālajā apmērā nav izmaksājama.

[7.6] Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punktam tā piemērošanas priekšnoteikums, kuram pastāvot, darba devējs ir tiesīgs par katru komandējuma dienu darbiniekam izmaksāt līdz 30% no dienas naudas normas, ir darbinieka bezmaksas uzturēšanās, kas šīs normas izpratnē ietver divus kritērijus, t.i., bezmaksas viesnīcas (naktsmītnes) un ēdināšanas trīs reizes dienā nodrošināšana.

Līdz ar to, pastāvot pušu strīdam par lietas faktisko apstākļu juridisko kvalifikāciju, atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas un 193.panta piektās daļas prasībām apelācijas instances tiesas uzdevums bija spriedumā pamatot, kādēļ par vērā neņemamiem tiesa atzīst atbildētājas argumentus attiecībā par minēto noteikumu 13.punkta piemērošanas (dienas naudas samazināšanas) nepieciešamību un kādēļ bezmaksas naktsmītnes nodrošināšana uz kuģa, par ko lietā nav strīda, konkrētajā gadījumā nav uzskatāma par bezmaksas naktsmītni Ministru kabineta Nr. 969 13.punkta izpratnē.

Tiesai likums noteic pienākumu pamatot spriedumu, sniedzot izvērstu un nepārprotamu juridisko argumentāciju, kurā atspoguļots konkrētā strīda atrisināšanai piemērojamo materiālo tiesību normu izvēles process, sākot ar lietā būtisku faktisko apstākļu noskaidrošanu, kas balstīta uz pierādījumu objektīvu novērtējumu to kopumā, un beidzot ar loģiskā secībā izdarīta gala slēdziena formulēšanu (sk. *Augstākās tiesas 2016.gada 30.decembra sprieduma lietā Nr. SKC-2053/2016 (C24186212) 5.1 punktu*).

No pārbaudāmā sprieduma redzams, ka lietas faktiskie apstākļi Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punkta kontekstā nav vērtēti.

Tajā pašā laikā komandējuma dienas naudas maksimālās likmes piedziņu tiesa saistījusi ar darbinieka veicamā darba raksturu (fiziski smags darbs, ko veicot, nepieciešamas speciālas zināšanas), kā arī no Eiropas Savienības tiesas 2015.gada 12.februāra sprieduma lietā *Sähköalojen ammattiliitto*, C-396/13 izrietošo atziņu, ka darba algā netiek ieskaitīta tā komandējuma naudas daļa, ar kuru tiek kompensēti faktiskie izdevumi, spriedumā nenorādot

tiesisko pamatojumu šo apstākļu attiecināšanai uz prasītājam izmaksājamās komandējuma dienas naudas aprēķinu un Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punkta piemērošanu.

Līdz ar to par pamatotu atzīstams kasācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka tiesa, piedzenot dienas naudu 3400 EUR un neizvērtējot lietas apstākļus Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 13.punkta kontekstā, nepareizi piemērojusi minēto noteikumu 8.1.punktu, kas ir pamats sprieduma atcelšanai daļā par dienas naudas piedziņu.

[7.7] Ievērojot, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai tiesas izdevumi valsts ienākumos no atbildētāja tiek piedzīti proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, savukārt apelācijas instances tiesas spriedums par dienas naudas piedziņu tiek atcelts, tas atceļams arī daļā, ar kuru no atbildētājas valsts ienākumos piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,35 EUR un valsts nodeva 397,64 EUR.

Ar tiesas spriedumu apmierinātā prasījumu daļa ietekmē arī atlīdzināmo izdevumu advokāta palīdzības samaksai summu, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punktu, tādēļ apelācijas instances tiesas spriedums atceļams arī daļā, ar kuru no atbildētājas prasītāja labā piedzīti izdevumi advokāta palīdzības samaksai 968 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 458.panta otrajai daļai atbildētājai atmaksājama par kasācijas sūdzības iesniegšanu samaksātā drošības nauda 300,00 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 458.panta otro daļu, 474.panta 2.punktu un 477.pantu, Senāts

nosprieda

atcelt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 27.septembra spriedumu daļā, ar kuru no SIA /Nosaukums A/ /pers. B/ labā piedzīta dienas nauda 3400 EUR un izdevumi advokāta palīdzības samaksai 968 EUR, kā arī daļā, ar kuru no atbildētājas valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva 397,64 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,35 EUR, nododot lietu šajā daļā jaunai izskatīšanai Kurzemes apgabaltiesā.

Atstāt negrozītu Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2018.gada 27.septembra spriedumu daļā, ar kuru no SIA /Nosaukums A/ /pers. B/ labā piedzīti izdevumi par rakstveida pierādījumu iegūšanu 33 EUR.

Atmaksāt SIA /Nosaukums A/ par kasācijas sūdzības iesniegšanu samaksāto drošības naudu 300 EUR (trīs simti *euro*).

Spriedums nav pārsūdzams.

Senatore referente I.Lauka
Senators V.Maksimovs
Senatore M.Zāģere